

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Sžk/32/2018
Identifikačné číslo spisu: 2015200422
Dátum vydania rozhodnutia: 26.05.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Igor Belko
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:2015200422.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca, PhD. a JUDr. Mariána Trenčana v právnej veci žalobcu: MENERT - THERM, s.r.o., so sídlom Hlboká 3, 927 01 Šaľa, IČO: 31 420 991, právne zastúpený: advokátska kancelária agner & partners, s.r.o., so sídlom Špitálska 10, 811 08 Bratislava, IČO: 36 722 758, proti žalovanému: Okresný úrad Trnava, odbor výstavby a bytovej politiky, so sídlom Kollárova 8, 917 02 Trnava, za účasti ďalšieho účastníka (v tomto konaní sťažovateľ): Spoločenstvo vlastníkov bytov a nebytových priestorov J. Dalloša 37, 38, 39, so sídlom J. Dalloša 1353/39, 925 21 Sládkovičovo, právne zastúpený: Mgr. Ing. Eva Solčanová, advokátka, so sídlom Sládkovičova 1, 949 01 Nitra, IČO: 42 119 600, o všeobecnej správnej žalobe, v konaní o kasačnej sťažnosti ďalšieho účastníka proti rozsudku Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/96/2015-157 zo dňa 9. novembra 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť z a m i e t a .

Žalobcovi p r i z n á v a právo na úplnú náhradu trov kasačného konania voči sťažovateľovi.

Žalovanému náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

I.

Konanie pred orgánmi verejnej správy

1. Žalovaný rozhodnutím č. OU-TT-OVBP2-2015/006583/PaHo zo dňa 01.04.2015 (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) potvrdil rozhodnutie Mesta Sládkovičovo č.102/2010/08-HL zo dňa 11.12.2014 (ďalej len „prvostupňové rozhodnutie“) a zamietol odvolanie žalobcu.

2. Mesto Sládkovičovo prvostupňovým rozhodnutím nepriznalo žalobcovi postavenie účastníka konania v konaní o dodatočnom povolení stavby spojeným s kolaudačným konaním stavby „Plynová teplovodná kotolňa pre bytový dom ul. J. Dalloša 1353/37,38,39, 925 21 Sládkovičovo“ pre investora Spoločenstvo vlastníkov bytov a NP J. Dalloša 37, 38, 39, 925 21 Sládkovičovo, objekt č. 1.353, na parc. č. 994/1,

994/2, 994/3 vedené na LV č. X.XXX, k. ú. W.P..

3. Žalovaný preskúmaným rozhodnutím zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie s odôvodnením, že nie je zrejmé akým spôsobom sú práva, resp. právom chránené záujmy alebo povinnosti žalobcu, dotknuté, keďže zmluvný vzťah s predmetným spoločenstvom vlastníkov bytov a nebytových priestorov bol ukončený ku dňu 31.12.2010 uplynutím doby určitej, na ktorú bol zmluvný vzťah uzavretý. Správny orgán mal za preukázané, že žalobca v zmysle § 14 ods. 1 správneho poriadku nie je účastníkom stavebného konania. Žalobca nie je v uvedenom konaní ani dotknutým orgánom v zmysle § 140a ods. 1 písm. c/ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v zmysle postavenia dotknutého orgánu vyplývajúceho z osobitného zákona, ktorým je zákon č. 657/2004 Z. z. o tepelnej energetike v znení účinnom pre prejednávajúcu právnu vec (ďalej len „zákon o tepelnej energetike“). Zmena v zákone o energetike v § 12 ods. 10 priznáva s účinnosťou od 01.05.2014 dodávateľom tepla síce postavenie účastníka konania resp. dotknutého orgánu, ale vzhľadom na ukončenie právneho vzťahu medzi Spoločenstvom vlastníkov bytov a žalobcom, ktorý bol uzavretý na dobu určitú bol ukončený ku dňu 31.12.2010, sa novela zákona nemohla aplikovať na právny vzťah, pretože tento právny vzťah bol už ukončený.

II.

Konanie pred správnym súdom

X. Proti preskúmanému rozhodnutiu podal žalobca v zákonnej lehote správnu žalobu na S. súd v Trnave (ďalej len „krajský súd“) a navrhol toto rozhodnutie zrušiť a vrátiť vec žalovanému na ďalšie konanie.

5. V podanej správnej žalobe najmä uviedol, že

- podľa ustanovenia § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike má dodávateľ tepla postavenie účastníka konania vyplývajúce z osobitného predpisu, ak sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti na vymedzenom území dodávateľa zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom;
- zo strany Spoločenstva bytov neboli splnené podmienky platného odberu tepla, vyplývajúce z § 20 ods. 3 zákona o tepelnej energetike, a preto je žalobca jediným oprávneným dodávateľom tepla na vymedzenom území;
- žalobca uzavrel so Spoločenstvom bytov zmluvu č. 10/2010/S (ďalej len „zmluva“) zo dňa 01.02.2010, na základe požiadavky Spoločenstva bytov bola uzavretá na dobu určitú, do 31.12.2010;
- zákon o tepelnej energetike neumožňuje uzavrieť zmluvu o dodávke a odbere tepla na dobu určitú;
- dňa 23.12.2010 bolo žalobcovi doručené oznámenie Spoločenstva bytov zo dňa 21.12.2010, ktorým Spoločenstvo bytov oznamovalo skutočnosť, že dňa 31.12.2010 končí platnosť zmluvy a z toho vyplýva aj skončenie dodávky tepla do bytového domu;
- Spoločenstvo bytov nemalo zabezpečené alternatívny zdroj tepla v zmysle platných právnych predpisov, a preto nezastavil dodávku tepla do predmetného bytového domu k 31.12.2010, predmetná dodávka tepla sa realizovala od žalobcu až do dňa 04.01.2011 teda po uplynutí účinnosti zmluvy;
- zákon o tepelnej energetike taxatívne v § 20 ods. 1 stanovuje podmienky kedy odberateľ tepla môže ukončiť zmluvu o dodávke tepla, dané ukončenie je možné na základe zákona alebo dohodou zmluvných strán;
- zákon o tepelnej energetike neumožňuje skončiť odber tepla po uplynutí doby účinnosti zmluvy o dodávke a odbere tepla a nie je možné konštatovať, že k skončeniu odberu tepla zo strany spoločenstva bytov došlo na základe zákona;
- záväzky medzi žalobcom a spoločenstvom trvajú, pretože platne neskončil odber tepla;
- zákon o tepelnej energetike odo dňa 01.05.2014 vo svojom ustanovení § 12 ods. 10 určuje postavenie dodávateľa tepla ako účastníka stavebného konania, v ktorom sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti z pohľadu, či sa táto sústava tepelných zariadení alebo jej časť nachádza na vymedzenom území dodávateľa zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom.

6. S. súd v Trnave dospel k záveru o tom, že preskúmané rozhodnutie v spojení s prvostupňovým

rozhodnutím je potrebné zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu, že

- s účinnosťou od 01.05.2014 nadobudlo platnosť ust. § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike, podľa ktorého pri výstavbe sústavy tepelných zariadení na vymedzenom území je dodávateľ v konaní podľa osobitného predpisu dotknutým orgánom, ktorého stanovisko je záväzné a dodávateľ tepla má súčasne postavenie účastníka konania podľa osobitného predpisu ak sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti na vymedzenom území dodávateľa zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom;
- žalobca dodával teplo predmetnému bytovému spoločenstvu a taktiež má aj povolenie na prevádzkovanie predmetnej činnosti;
- novela § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike vylúčila akýkoľvek právny rozkol v tom či má byť dodávateľ zo zdroja tepla v postavení účastníka stavebného konania, nakoľko ustanovenie § 59 ods. 1 písm. c/ zákona č. 50/1976 Zb., stanovuje, že účastníkom konania sú aj ďalšie osoby ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu;
- novela č. 100/2014 Z.z. vyjadrila úmysel zákonodarcu doplniť dodávateľa tepla zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom medzi účastníkov konania o výstavbe sústavy tepelných zariadení a taktiež aj dotknuté orgány z dôvodu uplatňovania si práva v postavení účastníka konania a posudzovania súladu stavby postavenej bez stavebného povolenia s verejnými záujmami v postavení dotknutého orgánu v konaní, v ktorom sa povoľuje daná stavba;
- podľa uvedenej novely je nesporné, že dodávateľia sa stávajú dotknutými orgánmi a účastníkmi stavebných konaní pre všetky stavebné konania začaté po účinnosti novely, t.j. po 01.05.2014;
- v právnych otázkach týkajúcich konaní začatých pred účinnosťou predmetnej novely je potrebné vychádzať z právnej skutočnosti, že novela zákona o tepelnej energetike neobsahuje žiadne prechodné a záverečné ustanovenia, čo znamená potrebu akceptovať nový status dodávateľov aj v stavebných konaniach, ktoré ešte prebiehajú a nie sú po dátume účinnosti t. j. 01.05. 2014 právoplatne skončené.

III.

Kasačná sťažnosť žalovaného, stanovisko žalobcu

7. Proti rozsudku krajského súdu podalo Spoločenstvo vlastníkov bytov (ďalej len „sťažovateľ“) včas kasačnú sťažnosť z dôvodu podľa § 440 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“) a navrhol aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie, alternatívne aby ho zmenil tak, že preskúmané rozhodnutie zruší a vec vráti žalovanému na ďalšie konanie.

8. Sťažovateľ v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedol, že

- krajský súd právnym posúdením veci v bode 17 napadnutého rozsudku nerešpektoval ust. § 97 ods. 1 stavebného zákona, v ktorom je osobitne upravený okruh účastníkov konania o dodatočnom povolení stavby a žalobcovi priznal postavenie účastníka konania podľa ust. § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona bez bližšieho odôvodnenia, prečo na daný vzťah aplikoval ust. § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona, a súčasne bez odôvodnenia, prečo zo strany krajského súdu došlo k vylúčeniu aplikácie ust. § 97 ods. 1 stavebného zákona;
- v konaní o dodatočnom povolení stavby je okruh účastníkov konania definovaný v ustanovení § 97 ods. 1 stavebného zákona špeciálne, a preto sa na účastníctvo v konaní o dodatočnom povolení stavby nemá použiť aplikácia ust. § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona, pretože podľa ust. § 88a ods. 7 stavebného zákona sa na konanie o dodatočnom povolení stavby vzťahujú ustanovenia § 58 až 66 stavebného zákona iba primerane, t.j. ak existuje špeciálna právna úprava pri konaní o dodatočnom povolení stavby, všeobecná úprava obsiahnutá v § 58 až 66 stavebného zákona sa nepoužije;
- v legislatívnom odkaze 13b) (v § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike) sa uvádza len § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona a absentuje v ňom odkaz na ust. § 97 ods. 1 z čoho jednoznačne vyplýva, že aplikácia § 12 ods. 10 Zákona o tepelnej energetike sa vzťahuje len na konania o vydanie stavebného povolenia a nie je prípustná v konaniach o dodatočnom povolení stavby začatých pred účinnosťou novely;
- krajský súd vec nesprávne právne posúdil aj tým, že ustanovenie § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike vykladal len vo vzťahu k zákonom vymedzenému pojmu "vymedzené územie" v § 2 písm. q)

bez zohľadnenia ust. § 2 písm. d), e), i) a s), v ktorých sú obsiahnuté zákonné definície pojmov, a to: dodávateľ, odberateľ, dodávka tepla a koncový odberateľ;

- ak podľa ust. § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike má mať postavenie účastníka konania pri výstavbe sústavy tepelných zariadení alebo jej časti na vymedzenom území dodávateľa zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom dodávateľ tepla, je nevyhnutné vychádzať zo zákonného vymedzenia pojmu "dodávateľ tepla", ktorým je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá je nielen držiteľom povolenia na výrobu tepla, výrobu tepla a rozvod tepla alebo rozvod tepla alebo sa na ňu vzťahuje oznamovacia povinnosť podľa § 11, no zároveň táto osoba musí dodávať teplo odberateľovi;
- je potrebné prihliadať na zákonnú definíciu pojmu „odberateľ“ a „koncový odberateľ“;
- žalobca nespĺňa zákonnú definíciu pojmu „dodávateľ tepla“ vo vzťahu k sťažovateľovi, a súčasne sťažovateľ nie je odberateľom vo vzťahu k žalobcovi, a to z dôvodu absencie dodávky tepla;
- žalovaný postupoval v súlade so zákonom, keď skúmal, či žalobca je dodávateľom tepla pre sťažovateľa v zmysle zákona o tepelnej energetike, pretože len takému dodávateľovi tepla, ktorý je držiteľom povolenia na výrobu a rozvod tepla a dodáva teplo odberateľovi, prislúcha postavenie účastníka konania a dotknutého orgánu v stavebnom konaní podľa ust. § 59 ods. 1 písm. c) Stavebného zákona;
- ustanovenie § 12 ods. 10 bolo do zákona o tepelnej energetike doplnené s účinnosťou od 01.05.2014 a odber tepla od žalobcu sťažovateľ ukončil v januári 2011, preto sťažovateľovi nie je známe, akým spôsobom by mohli byť práva, právom chránené záujmy a povinnosti žalobcu dodatočným povolením stavby priamo dotknuté, z ktorého dôvodu žalobca nemá mať postavenie účastníka konania.

9. Žalobca sa vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti v plnej miere stotožnil s posúdením veci krajským súdom. Nesúhlasil s tvrdením sťažovateľa, podľa ktorého dodávateľ tepla je účastníkom konania o vydanie stavebného povolenia avšak nie konania o dodatočnom povolení stavby. Opačné tvrdenie (teda posúdenie veci podľa sťažovateľa) by bolo v rozpore s účelom novely zákona o tepelnej energetike. Zároveň poukázal na dôvodovú správu k predmetnej novele, v zmysle ktorej niektoré stavby môžu ovplyvniť sústavu tepelno-technických zariadení dodávateľa tepla. Uvedené ďalej podporuje aj § 12 ods. 11 v zmysle ktorého sa ustanovenia odsekov 1 až 10 primerane vzťahujú aj na zmeny a úpravy v existujúcich sústavách tepelných zariadení, pre ktoré sa vyžaduje stavebné povolenie.

10. Nesúhlasil ani s tvrdením sťažovateľa o tom, že je podstatnou okolnosť, že žalobca už nedodáva sťažovateľovi teplo, z ktorého dôvodu žalobca nie je dodávateľom podľa § 12 ods. 10. V tejto súvislosti poukázal na protest prokurátora Krajskej prokuratúry v Trnave, podľa ktorého je bezpredmetné riešenie otázky existencie zmluvného vzťahu medzi žalobcom a sťažovateľom, nakoľko žalobca je dodávateľom tepla na vymedzenom území (v rámci ktorého došlo k realizácii stavby- pozn. kasačného súdu).

11. V prípade pripustenia argumentácie sťažovateľa by bola daná možnosť pre každému odberateľovi, stavbou vlastnej kotolne zablokovať účasť dodávateľa tepla na vymedzenom území v stavebnom konaní iba tým, že sa od neho svojvoľne odpojí a tým pádom by pri absencii dodávky tepla nebol pre doterajšieho dodávateľa tepla splnený predpoklad pre jeho účastníctvo v súvisiacom stavebnom konaní. Z vyššie uvedených dôvodov navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol.

IV.

Právne závery kasačného súdu

12. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S.s.p.) predovšetkým postupom podľa § 452 ods. 1 v spojení s § 439 S.s.p. preskúmal prípustnosť kasačnej sťažnosti a z toho vyplývajúce možné dôvody jej odmietnutia. Po zistení, že kasačnú sťažnosť podal sťažovateľ v lehote včas (§ 443 ods. 1 S.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, a jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačnú sťažnosť je potrebné zamietnuť.

13. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 26. mája 2020 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

14. V preskúmvanej veci mesto Sládkovičovo rozhodlo prvostupňovým rozhodnutím, že žalobca nie je účastníkom konania o dodatočnom povolení stavby spojenom s kolaudačným konaním stavby „Plynovej teplovodnej kotolne pre bytový dom ulica J. Dalloša 1353/37,38,39 v Sládkovičove“, pričom žalovaný toto rozhodnutie potvrdil a odvolanie žalobcu zamietol. V priebehu konania pred krajským súdom podal prokurátor Krajskej prokuratúry Trnava proti preskúmvanému rozhodnutiu protest pod č. Kd 151/15/2200-7 zo dňa 30.07.2015, na základe ktorého Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor Štátnej stavebnej správy vydalo rozhodnutie č. 21095/2015/B625-SV/57419 Ra zo dňa v znení opravy zrejmej chyby č. 21095/2015/B625-SV/58559 zo dňa 23.09.2015, o vyhovení protestu prokurátora a zrušilo preskúmvané rozhodnutie. Následne, na základe podaného rozkladu bolo rozhodnutie Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, odbor Štátnej stavebnej správy zmenené rozhodnutím ministra č. 172/2015 č. 27650/2015/D220-SLP/75591-M zo dňa 22.12.2015 tak, že podanému protestu prokurátora sa nevyhovuje.

15. V prejednávanej veci vyplynulo, že žalobca uzavrel so sťažovateľom Zmluvu o dodávke a odbere tepla č. 10/2010/S zo dňa 01.02.2010 na dobu určitú do 31.12.2010. Dňa 23.12.2010 bolo žalobcovi doručené oznámenie sťažovateľa o ukončení platnosti Zmluvy, v zmysle čoho skončí uvedeným dňom 31.12.2010 aj dodávka tepla, pričom zároveň požiadal žalobcu, aby si dňa 31.12.2010 demontoval aj merače tepla ako aj ostatný materiál, nakoľko po 01.01.2011 mu už nebude umožnený vstup do súkromných priestorov bytového domu. Z dôvodu, že sťažovateľ nemal zabezpečený alternatívny zdroj tepla v zmysle § 20 ods. 3 zákona o tepelnej energetike, nezastavil žalobca dodávku tepla do predmetného bytového domu k 31.12.2010 a ani neodmontoval merač tepla. Neprišlo k uzatvoreniu novej zmluvy a sťažovateľ odoberal teplo až do 04.01.2011, kedy bez právoplatného stavebného povolenia dokončil výstavbu vlastnej plynovej kotolne.

16. S. súd v napadnutom rozsudku konštatoval, že stavebný úrad bol povinný konať so žalobcom ako s účastníkom konania, nakoľko je dodávateľom tepla na vymedzenom území. S. súd taktiež poukázal na rozhodnutie ministerstva zo dňa 18.09.2015, v zmysle ktorého má žalobca povolenie na podnikanie v tepelnej energetike vydané Úradom pre reguláciu sieťových odvetví s prílohami o mieste podnikania. Vymedzené územie nie je len všeobecný pojem zo zákona o tepelnej energetike, viaže sa na územie konkrétneho mesta alebo obce, konkrétneho dodávateľa v meste a jeho povolenie na podnikanie v tepelnej energetike a miesto podnikania. V prílohe o mieste podnikania a technickom popise zariadení na výrobu tepla pre spoločnosť MENERT-THERM, s. r. o. je uvedená kotolňa K-41 (CZT), J. Dalloša 1189, Sládkovičovo a o mieste podnikania a technickom popise zariadení na rozvod tepla v položke 7 je B CZT K41, J. Dalloša 1189, Sládkovičovo a v položke 8 je uvedené SR TÚV CZT K41, Sládkovičovo, z ktorého vyplýva, že žalobca je dodávateľom zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom a účastníkom konania, ak sa povoľuje sústava tepelných zariadení na vymedzenom území. Z uvedeného vyplýva, že žalobca ako dodávateľ tepla mal všetky zákonom vyžadované technické povolenia na vykonávanie svojej podnikateľskej činnosti, a preto spĺňa všetky podmienky aby bol účastníkom konania v konaní o dodatočnom povolení stavby.

17. S. súd tak účastníctvo žalobcu v konaní o dodatočnom povolení stavby vyvodzoval z ustanovenia § 12 ods. 10 vetá druhá zákona o tepelnej energetike, keď poukazoval na splnenie všetkých zákonných podmienok na priznanie postavenia účastníka t.j. že má postavenie dodávateľa tepla zo zdroja v centralizovanom zásobovaní teplom ako aj to, že stavba tepelného zariadenia ktorá bola predmetom stavebného konania sa má realizovať na vymedzenom území dodávateľa (žalobcu).

Podľa § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike pri výstavbe sústavy tepelných zariadení na vymedzenom území je dodávateľ v konaní podľa osobitného predpisu 13) dotknutým orgánom, 13a) ktorého stanovisko je záväzná. 12b) Dodávateľ tepla má súčasne postavenie účastníka konania podľa osobitného predpisu, 13b) ak sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti na vymedzenom území dodávateľa zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom.

18. Zákon o tepelnej energetike v poznámkach pod čiarou k predmetnému ustanoveniu uvádza: 13) Zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov; 13a) § 140a zákona 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov; 13b) § 59 ods. 1 písm. c) zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

19. Kasačný súd považoval argumentáciu sťažovateľa za nedôvodnú. Ustanovenie § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike obsahuje pojmy „dodávateľ“ a „vymedzené územie“. Zákon o tepelnej energetike vymedzuje pojem dodávateľ ako fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá je držiteľom povolenia na výrobu tepla, výrobu tepla a rozvod tepla alebo rozvod tepla alebo sa na ňu vzťahuje oznamovacia povinnosť podľa § 11 a ktorá dodáva teplo odberateľovi. Na základe tohto vymedzenia sťažovateľ odvodzuje záver o tom, že iba osobe aktuálne dodávajúcej teplo stavebníkovi (odberateľovi) prislúcha postavenie účastníka stavebného konania.

20. Zo sporného ustanovenia pritom vyplýva, že účastníkom stavebného konania je aj dodávateľ, ak sa povoľuje výstavba sústavy tepelných zariadení alebo jej časti na vymedzenom území tohto dodávateľa. Je právne nevýznamné, kto je alebo bol dodávateľom tepla pre stavebníka ako odberateľa (sťažovateľ), nakoľko pre naplnenie pojmu dodávateľa podľa § 2 písm. d/ zákona o tepelnej energetike je rozhodujúce, či dodávateľ dodáva teplo akémukoľvek odberateľovi, t.j. akejkoho tretej osobe. Navyše, ustanovenie § 12 ods. 10 ako podmienku pre priznanie účastníctva v stavebnom konaní nekladie minulý, resp. aktuálny vzťah medzi dodávateľom tepla a stavebníkom. Z ustanovenia § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike vyplýva, že dodávateľ zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom sa stáva jednak dotknutým orgánom v stavebnom konaní a tiež účastníkom stavebného konania, a to vo vzťahu k tým stavbám sústavy tepelných zariadení, ktoré sa povoľujú na vymedzenom území takéhoto dodávateľa. Uvedené ustanovenie sa tak vzťahuje na všetky stavby sústavy tepelných zariadení, ktoré sa povoľujú na vymedzenom území.

21. Žalobca sa domáhal priznania postavenia účastníka konania o dodatočnom povolení stavby. Účelom tohto konania je dodatočné zhojenie závažnej vady, ktorou je prvotné vedomé ignorovanie zákona zo strany stavebníka, pod podmienkou preukázania skutočnosti, že ďalšia existencia nepovolennej stavby nie je v rozpore s verejnými záujmami.

Podľa § 59 ods. 1 písm. c) stavebného zákona účastníkmi stavebného konania sú ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu.

Podľa § 88a ods. 7 stavebného zákona na konanie o dodatočnom povolení stavby sa primerane vzťahujú ustanovenia § 58 až 66.

Podľa § 97 ods. 1 stavebného zákona účastníkmi konania podľa § 86 až 96 sú právnické osoby a fyzické osoby, ktoré majú vlastnícke alebo iné práva k pozemku alebo stavbe a ktorých práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté.

22. Vo vzťahu k právnej úprave účastníctva v konaní o dodatočnom povolení stavby podľa stavebného zákona je treba poukázať na to, že pri vymedzovaní okruhu účastníkov konania stavebný úrad s poukazom na § 88a ods. 7 stavebného zákona aplikuje § 59 stavebného zákona, teda nie zúžený okruh účastníkov vymedzený v § 97 stavebného zákona. Ustanovenie § 88a ods. 7 stavebného zákona bolo prijaté neskôr zákonom č. 237/2000 Z.z. Z ustanovenia jednoznačne vyplýva primeranosť postupu stavebného úradu ako v prípade stavebného konania, ak stavbu možno dodatočne povoliť. Vzťahuje sa to na žiadosť o vydanie dodatočného povolenia, na účastníkov konania, na postup v konaní, na predmet posúdenia, keďže stavebný úrad preskúma aj rozhodnutie o jej dodatočnom povolení. Právna úprava konania o dodatočnom povolení stavby obsahuje v § 88a ods. 7 odkaz na primerané použitie (okrem iných aj) ustanovenia § 59, preto § 97 stavebného zákona (všeobecne) odkazujúci na ôsmy oddiel stavebného zákona sa na toto konanie neaplikuje výlučne. Znenie poznámky pod čiarou (13b) v zákona o tepelnej energetike, ktorá odkazuje na úpravu účastníctva v stavebnom konaní (§59 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona), avšak nie na právnu úpravu konania o dodatočnom povolení stavby, nemá vplyv na

správnosť záverov krajského súdu, nakoľko žalobcovi patrí postavenie účastníka konania o dodatočnom povolení stavby skrz primeranú aplikáciu ust. § 59 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona.

23. Z porovnania § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike (v poznámke pod čiarou 13b odkazujúceho na § 59 ods. 1 c/) a § 59 ods. 1 písm. c/ stavebného zákona („Účastníkmi stavebného konania sú ďalšie osoby, ktorým toto postavenie vyplýva z osobitného predpisu“; v poznámke pod čiarou 1g odkazujúceho na § 24 až 27 zákona č. 24/2006 Z.z.) vyplýva, že informácia v poznámke pod čiarou nevyhnutne nemusí obsahovať taxatívny výpočet situácií, na ktoré sa dané ustanovenie vzťahuje. Pre posúdenie spornej otázky je právne významné znenie zákonného ustanovenia a nie odkaz v poznámke pod čiarou.

24. V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na Legislatívne pravidlá tvorby zákonov schválené uznesením č. 519 Národnej rady Slovenskej republiky z 18. decembra 1996 a publikované pod č. 19/1997 Z.z., konkrétne bod 47 prílohy č. 2: „Poznámky pod čiarou k príslušným odkazom nie sú súčasťou právneho predpisu; majú informatívnu hodnotu. Preto nesmú obsahovať veci, ktoré majú normatívnu povahu.“ Bez významu nie sú pritom ani závery Ústavného súdu Českej republiky v náleze sp. zn. II.ÚS 485/98 zo dňa 30.11.1999: „poznámky pod čiarou či vysvetlivky nie sú normatívnu, presnejšie záväznou súčasťou pravidla chovania. Preto rovnako ako iné časti právneho predpisu, ich poslaním je zlepšiť prehľadnosť predpisu a orientáciu v právnom poriadku (nadpis právneho predpisu, označenie častí, hláv, dielov, oddielov, paragrafov), sú iba legislatívnou pomôckou, ktorá nemôže byť záväzným pravidlom pre výklad právneho predpisu a stanovenie pravidiel chovania. Pokiaľ právny predpis neustanovuje také pravidlo priamo, musí odkázať na iný predpis alebo inú formu vyjadrenia pravidiel chovania (obyčaj, zmluva, morálne pravidla, cudzie právne predpisy atd.)... Ak vzniknú v dôsledku použitia tejto svojráznej legislatívnej techniky výkladové problémy, je nutné riešiť ich tak, že rozhodujúce je vlastné pravidlo chovania, nie to, čo je stanovené v poznámke pod čiarou.“ Významným, z hľadiska výkladu § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike, je preto pokračovanie sporného ustanovenia za poznámkou pod čiarou (13b): „ak sa povoľuje výstavba“. Uvedené je bez ďalších pochybností možné vykladať ako príslušné administratívne konanie, ktorého želaným výsledkom je udelenie práva stavebníkovi na uskutočnenie stavby, t. j. aj konanie o dodatočnom povolení stavby (kedy faktický stav predbehol stav právny).

25. Opačným výkladom ustanovenia § 12 ods. 10 v spojení s § 59 ods. 1 písm. c), § 97 a § 88a ods. 7 stavebného zákona by sa tak pripustila možnosť vylúčiť určitú skupinu subjektov z účasti v stavebnom konaní výstavbou a následnou prevádzkou tepelných zariadení, s tým spojeným ukončením dodávateľsko-odberateľských vzťahov a namietaním ich absencie v následnom konaní o dodatočnom povolení stavby.

26. V situácii riadneho chodu vecí by žalobca (dodávateľ tepla) nepochybne bol účastníkom stavebného konania a ako vyplýva z obsahu spisu (najmä z rozhodnutia Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2015) zrejme aj v počiatkovom štádiu administratívneho konania aj ním bol. Pričinením stavebníka stavebné konanie nebolo riadne ukončené vydaním stavebného rozhodnutia pričom i napriek tomu stavebník zjavne stavbu zrealizoval a ukončil fakticky teplo odoberať (hoci právne pochybne, keďže ešte i po dátume uvedenom v zmluve s dodávateľom tepla teplo ešte niekoľko dní fakticky odoberal).

27. Preto v situácii následného konania o dodatočnom povolení stavby spojenom s kolaudačným konaním k už (neoprávnene) zrealizovanej stavebníkom bez stavebného povolenia (v priebehu ktorého došlo k precizácii právnej úpravy postavenia dodávateľa tepla ako účastníka konania pri výstavbe tepelných zariadení vo vymedzenom území, v ktorom dodáva teplo - akým žalobca nepochybne je) sa stavebník nemôže (v dobrej viere) s úspechom domáhať (a správny orgán by mu nemal v tomto smere vyhovieť) vylúčenia dodávateľa tepla z postavenia účastníka v takomto konaní (hoci jeho pozícia je už vzhľadom na plynutie času a najmä konanie stavebníka nerešpektujúce zákon oslabená), pretože inak by postup akého sa domáha stavebník v situácii, ktorú sám vyvolal (nepovoleným zrealizovaním stavby a

následným svojvoľným odpojením sa od dodávateľa tepla) predstavoval obchádzanie zákona spôsobom znamenajúcim zníženie (resp. úplné vylúčenie) možnosť ochrany svojich práv dodávateľa tepla, ktorú by inak (v situácii riadneho chodu) mal, pričom nemožno opomenúť, že i v takomto konaní sú jeho práva resp. oprávnené záujmy naďalej určitým spôsobom dotknuté.

28. Z obdobného argumentačného základu vychádzal i protest prokurátora Krajskej prokuratúry Trnava proti preskúmanému rozhodnutiu pod č. Kd 151/15/2200-7 zo dňa 30.07.2015, ministerský orgán I. stupňa v rozhodnutí zo dňa 18.09.2015, pričom obdobný záver o aplikácii § 12 ods. 10 druhej vety zákona o tepelnej energetike v konaní o dodatočnom povolení stavby zaujal Najvyšší súd Slovenskej republiky (ešte ako súd odvolací) už v rozhodnutí pod sp. zn. 5Sžo/15/2016 zo dňa 13.12.2017: „Z ustanovenia § 12 ods. 10 zákona o tepelnej energetike vyplýva, že dodávateľ zo zdroja tepla v centralizovanom zásobovaní teplom sa stáva jednak dotknutým orgánom v stavebnom konaní a tiež účastníkom stavebného konania, a to vo vzťahu k tým stavbám sústavy tepelných zariadení, ktoré sa povoľujú na vymedzenom území takéhoto dodávateľa, pričom zákon o tepelnej energetike podmieňuje súhlasom dodávateľa akýkoľvek zásah do sústavy tepelných zariadení, ktoré dodávateľ prevádzkuje (§ 22 ods. 3) a nielen činnosti a práce v ochranných pásmach tepelných zariadení (§ 36 ods. 7). Uvedené ustanovenie sa tak vzťahuje na všetky stavby sústavy tepelných zariadení, ktoré sa povoľujú na vymedzenom území a teda nielen na ochranné pásma, ktoré sú iba časťou vymedzeného územia za účelom riešenia bezpečnosti sústavy tepelných zariadení.“

V.

29. Z uvedených dôvodov dospel kasačný súd k záveru, že krajský súd neporušil zákon, keď správnu žalobu napadnuté rozhodnutia zrušil, kasačná sťažnosť teda nie je dôvodná a preto ju v súlade s ust. § 461 S.s.p zamietol.

30. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 S.s.p. za primeranej aplikácie § 167 ods. 1 S.s.p. tak, že žalobcovi, ktorý bol v kasačnom konaní úspešný priznal nárok na úplnú náhradu týchto trov voči sťažovateľovi. Podľa § 448 S.s.p. je účastníkom konania o kasačnej sťažnosti ten, kto podal kasačnú sťažnosť, a tí, ktorí boli účastníkmi konania pred krajským súdom, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie. Sťažovateľ bol popri žalobcovi a žalovanom účastníkom konania pred krajským súdom, ako ďalší účastník, pričom podľa § 442 ods. 1 S.s.p. bol aktívne legitimovaný na podanie kasačnej sťažnosti, pričom toto oprávnenie využil a inicioval konanie o kasačnej sťažnosti. Logickým dôsledkom podania kasačnej sťažnosti je (v súlade so zásadou úspechu vo veci), v prípade neúspechu, povinnosť sťažovateľa (ktorý disponuje predmetom tohto konania) uhradiť úspešnému účastníkovi trovy konania.

31. Žalovaný, ktorý bol aj napriek pasivite v kasačnom konaní zjavne na strane sťažovateľa, bol rovnako neúspešný a preto mu kasačný súd právo na náhradu trov tohto konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.